

T.Y.B.A.
PSYCHOLOGY
Psychological Testing and Statistics
(Paper – IV)
{ 11th April 2016 }

(3 Hours)

QP Code : **27194**

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Questions no.1 and 10 compulsory.
(2) Attempt **any Two questions** out of the remaining from each section.
(3) Attempt **Six** questions in all.
(4) Both the section should be written in the same answer book.
(5) Figures to the right indicate full marks.
(6) Use of simple calculator is allowed. Each step of calculation should be clearly written in the answer book.
(7) Graph paper will be provided.

Section -1

1. Describe the concept of testing and assessment. Discuss in detail about assumptions of psychological testing and assessment. 18
2. What is Test Reliability? Describe Test-retest reliability and Kuder Richardson methods of reliability. 16
3. Describe Test validity and Discuss about criterion related validity. 16
4. Explain the procedure of determining. 16
(a) Item difficulty index. (b) Item discrimination index
5. (i) Describe SB - 5 8
(ii) Describe TAT

Section - 2

6. (a) Compare Histogram & Polygon as graphical methods to represent data. 3
(b) Arrange the following scores in a frequency distribution table. 10
93, 87, 72, 94, 98, 65, 32, 26, 98, 90, 87, 65,
36, 30, 38, 27, 20, 88, 92, 73, 77, 64, 67, 54,
53, 50, 56, 43, 46, 49, 38, 32, 23, 26, 28, 70
[N = 36]

[TURN OVER

(c) Plot a Histogram for the above distribution. 3

7. (a) Describe median as a measure of Central Tendency. 3

(b) Calculate the mean, median and mode for the following distribution. 13

CI	F
80-84	3
75-79	8
70-74	10
65-69	12
60-64	13
55-59	16
50-54	12
45-49	10
40-44	7
35-39	5
30-34	2

N = 98

8. (a) Evaluate standard deviation as a measure of variability. 3

(b) Calculate the Quartile deviation for the following distribution. 9

CI	F
91-100	1
81-90	4
71-80	7
61-70	8
51-60	10
41-50	10
31-40	6
21-30	5
11-20	4
1-10	3

N = 58

[TURN OVER

(c) Calculate P_{38} and PR of 76 for above distribution. 4

9. Write short notes on any **four** of the following. 16

(i) Skewness	(iv) Kurtosis
(ii) Stanine	(v) Probability
(iii) 'Z' Score	(vi) Laws of Probability

10. (a) Describe the Types of Correlation. 4

(b) Calculate the Rank Order correlation for the following set of score. 13

X	76	69	87	68	74	36	60	41	50	68	70
Y	96	104	100	90	80	93	105	110	112	117	111

(c) Interpret your answer. 1

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

- सूचना : (१) प्रश्न क्र.१ आणि प्रश्न क्र.१० अनिवार्य आहेत.
(२) प्रत्येक विभागातून उर्वरित प्रश्नांपैकी दोन प्रश्न सोडवा.
(३) एकूण सहा प्रश्न सोडवा.
(४) दोनही विभाग एकाच उत्तर पत्रिकेत लिहा.
(५) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
(६) साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे व सांख्यिकी प्रक्रियेच्या सर्व पायऱ्या स्पष्ट लिहा.
(७) आलेख कागद पुरविला जाईल

विभाग - १

१. कसोटी व मूल्यनिर्धारण/मनोमापनाची संकल्पना स्पष्ट करा. मानसशास्त्रीय कसोटी व मूल्यनिर्धारणाची गृहीत कल्पनांची सविस्तर चर्चा करा. १८
२. कसोटीची विश्वासार्हता म्हणजे काय? चाचणी-पूरचाचणी विश्वासार्हता व कुडर-रिचर्डसन विश्वासार्हता पद्धती विशद करा. १६
३. कसोटीची यथार्थता स्पष्ट करा आणि निकषाशी संबंधित यथार्थता / वैधताची चर्चा करा. १६
४. खालील पद्धती प्रक्रिया विशद करा:- १६
(अ) घटक काठिण्य निर्देशांक
(ब) घटक भेदनिकरण निर्देशांक
५. (i) SB - 5 विशद करा. ८
(ii) TAT विशद करा. ८

[TURN OVER

विभाग - २

६. (अ) प्रदत्त / माहितीला आलेखाद्वारे प्रदर्शित करणाऱ्या हिस्टोग्राम व पॉलीगॉनची तुलना करा. ३
- (ब) खालील प्राप्तांकाद्वारे वारंवारिता विभाजन सारणी तयार करा. १०
- 93, 87, 72, 94, 98, 65, 32, 26, 98, 90, 87, 65,
36, 30, 38, 27, 20, 88, 92, 73, 77, 64, 67, 54,
53, 50, 56, 43, 46, 49, 38, 32, 23, 26, 28, 70
- N = ३६
- (इ) वरिल वारंवारिता वितरणाचा जोडस्तंभालेख/हिस्टोग्राम काढा. ३
७. (अ) केंद्रिय प्रवृत्तीच्या परिमाणातील मध्यांक विशद करा. ३
- (ब) खालील वितरणाचा मध्यमान, मध्यांक व बहुलक काढा. १३

वर्गांतर	वारंवारिता
८०-८४	३
७५-७९	८
७०-७४	१०
६५-६९	१२
६०-६४	१३
५५-५९	१६
५०-५४	१२
४५-४९	१०
४०-४४	७
३५-३९	५
३०-३४	२
N = ९८	

[TURN OVER

८. (अ) परिवर्तनशिलतेच्या परिणामातील प्रमाण विचलनाचे मूल्यांकन करा.

३

(ब) खालील वितरणाचा चतुर्थक विचलन काढा.

९

क्ष	य
९१-१००	१
८१-९०	४
७१-८०	७
६१-७०	८
५१-६०	१०
४१-५०	१०
३१-४०	६
२१-३०	५
११-२०	४
१-१०	३
N = ५८	

(क) वरिल वितरणाचा $P_{३८}$ व ७६ चा PR काढा.

४

९. खालीलपैकी कोणत्याही ४ टिपा लिहा.

१६

(i) स्क्यूनेस	(iv) कटोसिस
(ii) स्टानाईत	(v) संभाव्यता
(iii) झेड् प्रासांक	(vi) संभाव्यतेचे नियम

१०. (अ) सहसंबंधाचे प्रकार विशद करा.

४

(ब) खालील संचातील सहसंबंध "श्रेणी अंतर मापन पद्धतीने" काढा.

१३

क्ष	७६	६९	८७	६८	७४	३६	६०	४१	५०	६८	७०
य	९६	१०४	१००	९०	८०	९३	१०५	११०	११२	११७	११९

(क) आपल्या उत्तराचे / सहसंबंधाचे स्पष्टीकरण द्या.

९

P.T.B.A.
PSYCHOLOGY
Abnormal Psychology
(Paper – V)
{ 12th April 2016 }

Q.P. Code : 27282

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Attempt questions from **one** of the following:
(a) Attempt any **two** questions from Q.no.1 and attempt any **three** questions from Q. no.2 to Q. no.8
(b) Attempt any **five** questions form Q. no.2 to Q. no.8
(2) Attempt **five** questions in **all**
(3) Figures to the right indicate **full** marks

1. (a) How does sociocultural perspective explain abnormal behaviour? **20**
(b) Describe characteristics, theories and treatment of avoidant personality disorder and obsessive personality disorder. **20**
(c) Describe theories and treatment of pedophilia. **20**
2. Explain how DSM was developed. Discuss five axes of DSM-IV-TR. **20**
3. Discuss characteristics, theories and treatment of generalized anxiety disorder. **20**
4. Describe body dysmorphic disorder and hypochondriasis. **20**
5. Describe various types of depressive disorders. **20**
6. Explain in detail the other psychotic disorders. **20**
7. Explain the characteristics and theories of autistic disorder. **20**
8. Explain :- **20**
 - (a) Impulse - control disorder
 - (b) Kleptomania

Q.P. Code : 27282

2

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : (१) खालीलपैकी कोणत्याही एका पद्धतीने प्रश्न सोडवा.
(अ) प्रश्न क्र. १ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा आणि प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ८ मधून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
(ब) प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ८ मधून कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
- (२) एकूण पाच प्रश्न सोडवा
(३) उजवी कडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
१. (अ) समाजसांस्कृतिक दृष्टिकोन अपसामान्य वर्तनाचे स्पष्टीकरण कसे करतो? २०
(ब) वर्जनात्मक व्यक्तिमत्त्व विकृती व अयथार्थ विचार व कृतिप्रधान विकृतींची वैशिष्ट्ये, सिद्धान्त व त्यावरील उपचारांची चर्चा करा.
(क) बाललक्ष्यी लैंगिकतेवरील सिद्धान्तांचे व उपचारांचे वर्णन करा.
२. (अ) DSM चा विकास कसा झाला ते स्पष्ट करा. २०
DSM-IV-TR मधील पाच पैलूंचे वर्णन करा. २०
३. सर्वसाधारण चिंता विकृतीची वैशिष्ट्ये, सिद्धान्त व त्यावरील उपचारांची चर्चा करा. २०
४. शरीरस्वरूपस्थितीविषयक विकृती व शारीरिक दुश्चिंता यांचे सविस्तर वर्णन करा. २०
५. खिन्नमनस्क विकृतीच्या विविध प्रकारांचे वर्णन करा. २०
६. अन्य मनोविक्षोभित विकृती सविस्तर स्पष्ट करा. २०
७. स्वमग्न विकृतीच्या वैशिष्ट्यांचे व त्यावरील सिद्धान्तांचे वर्णन करा. २०
८. स्पष्ट करा. २०
(अ) उर्मी-नियंत्रण विकृती
(ब) चौर्यउन्माद (क्लेप्टोमॅनिया)

.....

FS-Con. 4599-16.

T.Y.B.A.
PSYCHOLOGY
Industrial and Organizational Psychology
(Paper – VI)
{ 13th April 2016 }

QP Code : 27300

[For Regular students]

2½ Hours

[Total Marks : 80

[For IDOL Students]

3 Hours

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) **Figures to the right indicate full marks.**
(2) All answer should be written in the same answer book.

For Regular students

- (3) Attempt Question No. 1 for 40 marks and any 2 more questions from Q. No 2 to Q No. 6.

OR

Attempt **any four** questions from Q. No. 2 to Q. No. 6.

For IDOL students

Follow the same instruction as given above and also attempt Q. No. 7, which is compulsory for IDOL students.

1. Answer any **two** of the following. 40
 - (a) Discuss in detail the recruitment process.
 - (b) Explain leadership functions and the pressures & problems of leaders.
 - (c) Discuss the individual differences in responding to stress.

2. Discuss the sources of bias in performance appraisal. 20

3. Write short notes on any **four** of the following:- 20
 - (a) Goals of training programs.
 - (b) On job training
 - (c) Job rotation
 - (d) Executive coaching
 - (e) Diversity Training
 - (f) Career Development & Planning

4. Define job satisfaction & elaborate on the relationship between personal characteristics & job satisfaction. 20

5. Discuss total Quality Management programs implemented to improve the Quality of work life. 20

6. Explain surveys & opinion polls, focus group, motivation research and observation of shopping behaviour as research methods in consumer psychology. 20

FS-Con. 4661-16.

TURN OVER

(Only For I. D. O. L)

7. Write short notes on **any four** of the following:-

20

- Situational interview
- Vestibule Training
- Achievement Motivation
- Social Loafing
- Work overload & underload as stressor
- Buying habits & brand loyalty

(मराठी रूपांतर)

नियमित विद्यार्थ्यांसाठी

(2½ तास)

एकूण गुण : ८०

दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी

(३ तास)

एकूण गुण : १००

- सूचना : (१) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 (२) सर्व प्रश्नांची उत्तरे एकाच उत्तर पत्रिकेत लिहावीत.
 (३) मूळ इंग्रजी शब्द प्रमाण मानावेत.

नियमित विद्यार्थ्यांसाठी

- (४) प्रश्न क्र. १ हा ४० गुणांसाठी सोडवा व प्रश्न २ ते ६ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

किंवा

प्रश्न क्र २ ते ६ मधून कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी)

- (५) नियमित विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या सूचना शिवाय प्रश्न क्र. ७ वा हा फक्त दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी सोडवावा. (एकूण पाच प्रश्न सोडवा)

१. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (संपूर्ण गुण ४०)

४०

- कर्मचारी निवडणूक प्रक्रियेची सविस्तर चर्चा करा.
- नेतृत्वाची कार्ये स्पष्ट करा आणि नेत्यांवरील दबाव आणि समस्या यांची चर्चा करा.
- तणावाला प्रतिसाद देण्यात व्यक्तिभिन्नता स्पष्ट करा.

२. कार्यकृती मूल्यांकनाच्या विविध पूर्वग्रह उगमाची चर्चा करा.

२०

TURN OVER

३. थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) २०
- (अ) प्रशिक्षण कार्यक्रमाची उद्दिष्टे
(ब) कार्यरत प्रशिक्षण
(क) वेगवेगळ्या कार्यवर फिरविणे
(ड) व्यवस्थापक शिकवणी
(इ) विविधता प्रशिक्षण
(ई) व्यवसायमार्ग प्रगती आणि योजना
४. कार्यसमाधानाचा व्याख्या द्या आणि व्यक्तिगत गुणधर्म आणि कार्यसमाधान यामधील संबंध स्पष्ट करा. २०
५. संपूर्ण दर्जेदार व्यवस्थापनाचा कार्य जीवनकालाचा दर्जा वाडविण्यासाठी कसा उपयोग होतो हे स्पष्ट करा. २०
६. सर्वेक्षण आणि लोकमत मोजणी, केंद्रीत समूह, प्रेरणा संशोधन आणि खरेदी वर्तनाचे निरीक्षण या ग्राहक मनोविज्ञानातील संशोधन पध्दती म्हणून स्पष्ट करा. २०
- प्रश्न ७ हा फक्त दूरस्थ विध्यासाठी
७. संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) २०
- (अ) परिस्थितील मुलाखत
(ब) वेस्टिबुल (Vestibule) प्रशिक्षण
(क) संपादन प्रेरणा
(ड) सामाजिक रिकाम टेकडेपणा
(इ) कामाचा अतिभार आणि कमीभार ही तणाव
(ई) खरेदीची सक्क्य आणि व्यापाराच्या खुणेशी निष्ठा.

T.Y.B.A.
PSYCHOLOGY
Psychological Testing and Statistics
(Paper – IV)
{ 21st April 2016 }

QP Code : 27195

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N. B. :
- (1) Question no. 1 and 10 compulsory.
 - (2) Attempt any two questions out of the remaining from each section.
 - (3) Attempt six questions in all.
 - (4) Both the sections should be written in the same answerbook.
 - (5) Figures to the right indicate full marks.
 - (6) Use of simple calculator is allowed. Each step of calculation should be clearly written in the answerbook.
 - (7) Graph paper will be provided.

SECTION-1

1. Define psychological testing and assessment. Describe the different tools used for assessment. 18
2. Explain the concept of reliability. Describe test retest and parallel form of reliability. 16
3. Describe validity. Explain in detail construct validity. 16
4. What is item analysis? Explain the procedures to determine item difficulty index and item discrimination index. 16
5. (a) Describe the administration, scoring and interpretation of stanford. Binet 5-th edition. 8
(b) Explain in detail the Rorschach ink blot test. 8

SECTION-2

6. (a) Compare a polygon and histogram. 3
(b) Arrange the following scores in a frequency distribution table. 10
55 110 96 47 109 56 71 100 81 79
157 58 149 61 75 63 84 93 87 75
82 77 100 58 76 83 87 69 57 138
117 126 141 119 125 135 65 57 69 146
N = 40
(c) Plot a polygon for the above distribution 3

[TURN OVER

7. (a) Describe the different measures of central tendency. 3
 (b) Calculate the Mean, Median and Mode for the following distribution. 13

CI	f
90-94	2
85-89	2
80-84	4
75-79	8
70-74	6
65-69	10
60-64	9
55-59	7
50-54	5
45-49	2
40-44	0

N = 55

8. (a) What are the merits and limitations of QD? 3
 (b) Calculate SD for the following distribution. 9

CI	f
195-199	1
190-194	3
185-189	2
180-184	5
175-179	9
170-174	10
165-169	5
160-164	5
155-159	3
150-154	2
145-149	3
140-144	2

N = 50

- (c) Calculate P_{35} and PR of 167 for the above distribution. 4

9. Write short notes on any four of the following :- 16
 (a) 'Z' scores
 (b) Skewness
 (c) Kurtosis
 (d) Stanine
 (e) Probability
 (f) 'T' score

[TURN OVER

10. (a) Describe the uses of a correlation coefficient. 4
 (b) Calculate the Rank-order correlation for the following set of scores. 13

X	Y
89	110
58	97
90	100
50	95
89	100
75	87
92	99
64	98

- (c) Interpret your answer. 1

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

- सूचना : (१) प्रश्न क्र. १ आणि १० अनिवार्य आहेत.
 (२) प्रत्येक विभागातून उर्वरित प्रश्नांपैकी दोन प्रश्न सोडवा.
 (३) एकूण सहा प्रश्न सोडवा.
 (४) दोनही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
 (५) उजवीकडे दिलेले अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
 (६) साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे व सांख्यिकी प्रक्रियेच्या सर्व पायऱ्या स्पष्ट लिहा.
 (७) आलेख कागद पुरविला जाईल.

विभाग-१

१. मानसशास्त्रीय चाचणी आणि मूल्यनिर्धारणाची व्याख्या द्या. मूल्यनिर्धारणासाठी उपयोगात येणारी विविध साधने विशद करा. १८
२. विश्वासाहता संकल्पना स्पष्ट करा. चाचणी-पुनरचाचणी विश्वासाहता आणि समांतर भाग विश्वासाहता विशद करा. १६
३. यथार्थता स्पष्ट करून रचनात्मक यथार्थता विशद करा. १६

[TURN OVER]

४. घटक विश्लेषण म्हणजे काय? घटक काठीण्य निर्देशांक आणि घटक भेदनिकृत निर्देशांक काढण्याची पद्धती स्पष्ट करा. १६
५. (अ) स्टॅडफोर्ड बिनेच्या पाचव्या आवृत्तीचे व्यवस्थापन, गुणांकन आणि अर्थविवरण विशद करा. ८
- (ब) रोशाच्या शाईच्या डागाच्या चाचणीचे सविस्तर स्पष्टीकरण द्या. ८

विभाग-२

६. (अ) वारंवारिता बहुभुजालेख व जोडस्तंभालेखाची तुलना करा. ३
- (ब) खालील सुट्या प्राप्तांकांच्याद्वारे वारंवारिता विभाजन सारणी तयार करा. १०
५५	११०	९६	४७	१०९	५६	७१	१००	८१	७९
१५७	५८	१४९	६१	७५	६३	८४	९३	८७	७५
८२	७७	१००	५८	७६	८३	८७	६९	५७	१३८
११७	१२६	१४१	११९	१२५	१३५	६५	५७	६९	१४६
- N = ४०

- (क) वरील वितरणाचा पॉलिगॉन आलेख काढा. ३

७. (अ) केंद्रीय प्रकृतीच्या विविध परिमाणे विशद करा. ३
- (ब) खालील वितरणाचा मध्यमान, मध्यांक, बहुलक काढा. १६

प्राप्तांक (CI)	वारंवारिता (f)
९०-९४	२
८५-८९	२
८०-८४	४
७५-७९	८
७०-७४	६
६५-६९	१०
६०-६४	९
५५-५९	७
५०-५४	५
४५-४९	२
४०-४४	०

N = ५५

[TURN OVER

८. (अ) चतुर्थक विचलनाचे फायदे-मर्यादा कोणत्या?
(ब) खालील वितरणाचे प्रमाण विचलन काढा.

प्राप्तांक (CI)	वारंवारिता (f)
१९५-१९९	१
१९०-१९४	३
१८५-१८९	२
१८०-१८४	५
१७५-१७९	९
१७०-१७४	१०
१६५-१६९	५
१६०-१६४	५
१५५-१५९	३
१५०-१५४	२
१४५-१४९	३
१४०-१४४	२

$$N = ५०$$

- (क) वरील वितरणाचा $P_{३५}$ आणि १६७ चा PR काढा.

९. खालीलपैकी कोणत्याही चार टीपा लिहा :-

- (अ) 'झेड' प्राप्तांक
(ब) स्क्यूनेस
(क) कटॉसिस
(ड) स्टानाईन
(इ) संभाव्यता
(फ) 'टी' प्राप्तांक

१०. (अ) सहसंबंध गुणांकाचे उपयोग विशद करा.

- (ब) खालील गुणांकांच्या जोडीचा सहसंबंध गुणांक श्रेणी-अंतर पद्धतीने काढा.

क्ष	य
८९	११०
५८	९७
९०	१००
५०	९५
८९	१००
७५	८७
९२	९९
६४	९८

- (क) आपल्या उत्तराचे/सहसंबंधाचे स्पष्टीकरण द्या.

T.Y.B.A.
PSYCHOLOGY
Abnormal Psychology
(Paper – V)
{ 22nd April 2016 }

QP Code : **27281**

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) Attempt questions from **one** of the following:

(A) Attempt any **two** questions from Q. no. 1 & attempt **three** questions from Q. 2 to questions Q. 8

(B) Attempt any **five** questions from Q. no. 2 to Q.no. 8

(2) Attempt **Five** questions in all

(3) **Figures** to the **right** indicate **full** marks

1. (a) Discuss stress and immune system and emotional expression.	20
(b) Elaborate various symptoms and types of schizophrenia.	20
(c) Explain characteristics, theories and treatment of internet addiction.	20
2. Explain DSM. Discuss various controversies associated with DSM.	20
3. How does cognitively based theory explain abnormal behaviour?	20
4. Discuss characteristics, theories and treatment of post traumatic stress disorder.	20
5. Explain theories and treatment of borderline personality disorder.	20
6. Who commits suicide ? Why do people commit suicide?	20
7. What is sexual dysfunction? Describe various characteristics of sexual dysfunction.	20
8. Discuss theories and treatment of Alzheimer's disease.	20

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

सूचना : (१) खालीलपैक कोणत्याही एका पद्धतीने प्रश्न सोडवा.

(अ) प्रश्न क्र.१ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा आणि प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र.८ मधून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

(ब) प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र.८ मधून कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) एकूण पाच प्रश्न सोडवा.

(३) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. (अ) ताण व रोगप्रतिकारक यंत्रणा आणि भावाभिव्यक्ती यांची चर्चा करा.	२०
(ब) छिन्नमनस्कतेची विविध लक्षणे व प्रकार विशद करा.	२०
(क) इंटरनेट व्यसनाधीनतेची वैशिष्ट्ये, सिद्धान्त व उपचार स्पष्ट करा.	२०
२. DSM म्हणजे काय ते स्पष्ट करा. DSM शी निगडीत असलेल्या विविध वादांची चर्चा करा.	२०
३. बोधनिक घटकांवर आधारित असलेला सिद्धान्त अपसामान्य वर्तनाचे स्पष्टीकरण कसे करतो?	२०
४. संकटोत्तर तणाव विकृतीची वैशिष्ट्ये, सिद्धान्त व त्यावरील उपचारांची चर्चा करा.	२०
५. सीमारेषीय व्यक्तिमत्त्व विकृतीवरील सिद्धान्त व उपचार स्पष्ट करा.	२०
६. आत्महत्या कोण करत? लोक आत्महत्या का करतात?	२०
७. लैंगिक अक्षमता म्हणजे काय? लैंगिक अक्षमतेच्या विविध वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.	२०
८. अल्झायमरच्या विकृतीवरील सिद्धान्त व उपचार यांची चर्चा करा.	२०

T.Y.B.A.
PSYCHOLOGY
Industrial and Organizational Psychology
(Paper – VI)
{ 25th April 2016 }

QP Code : 27299

[For Regular students]
[For IDOL Students]

2½ Hours
3 Hours

[Total Marks : 80
[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Figures to the right indicate full marks.
(2) All answers should be written in the same answer book.
For Regular students
(3) Attempt Question No. 1 for 40 marks and any 2 more questions from Q. No 2 to Q No. 6.

OR

Attempt any four questions from Q. No. 2 to Q. No. 6.
For IDOL students
Follow the same instruction as given above and also attempt Q. No. 7, which is compulsory for IDOL students.

1. Answer any two of the following:- 40
 - (a) Explain psychological issues in learning applied to training.
 - (b) Describe in detail leadership styles.
 - (c) Discuss stress management programs.
2. Explain the use of assessment centres in employee selection. 20
3. Write short notes on any four of the following:- 20
 - (a) Purposes of performance appraisal
 - (b) Paired comparison Techniques
 - (c) MBO
 - (d) Self Evaluation
 - (e) 360 degree feedback
 - (f) HALO effect
4. Discuss the different aspects of job involvement and organisational commitment. 20
5. Explain the organisational structure of Bureaucratic organisations & High Involvement Management. 20
6. Discuss the types of advertising appeals and the importance of product image and product packaging. 20

FS-Con. 4631-16.

TURN OVER

(Only For I. D. O. L)

4. Write short notes on **any four** of the following:-

20

- (a) Critical Incident Technique
- (b) Apprenticeship Training
- (c) Job characteristics Theory
- (d) Self Managing Work Teams
- (e) Classic Hawthorne Studies
- (f) Product pricing

(मराठी रूपांतर)

नियमित विद्यार्थांसाठी

(2½ तास)

एकूण गुण : ८०

दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थांसाठी

(३ तास)

एकूण गुण : १००

सूचना : (१) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(२) सर्व प्रश्नांची उत्तरे एकाच उत्तर पत्रिकेत लिहावीत.

(३) मूळ इंग्रजी शब्द प्रमाण मानावेत.

नियमित विद्यार्थांसाठी

(४) प्रश्न क्र. १ हा ४० गुणांसाठी सोडवा व प्रश्न २ ते ६ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

किंवा

प्रश्न क्र २ ते ६ मधून कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थांसाठी)

(५) नियमित विद्यार्थांसाठी असलेल्या सूचना शिवाय प्रश्न क्र. ७ वा हा फक्त दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थांसाठी सोडवावा. (एकूण पाच प्रश्न सोडवा)

१. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

४०

(अ) प्रशिक्षणाला संबधित शिकण्याचे मनोवैज्ञानिक मुद्दे.

(ब) नेत्रत्व शैलीचे सविस्तर वर्णन करा.

(क) तणाव व्यावस्थापन योजना.

२. कर्मचारी निवडणूक प्रक्रियेत मूल्यांकन केंद्राचा वापर स्पष्ट करा.

२०

TURN OVER

FS-Con. 4631-16.

३. थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) २०
(अ) कार्यकृती मुल्यांकनाचे उद्देश
(ब) युग्म तुलना तंत्र
(क) MBO
(ड) स्व मूल्यांकन
(इ) ३६०° प्रश्नभरण
(ई) हॅलो परिणाम
४. कार्य गुंतवणूक आणि संघटना बांधिलकीच्या विविध घटकांची चर्चा करा. २०
५. Bureaucratic संघटनेची बांधणी आणि उच्च गुंतवणूक व्यवस्थापन स्पष्ट करा. २०
६. जाहीरांतीतून आकर्षित करण्याचे प्रकार यांची चर्चा करा आणि उत्तपादित वस्तूची प्रतिमा (Product Image) आणि उत्तपादित वस्तूचे Packaging चे महत्त्व सांगा. २०
- (फक्त दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेचा विद्यार्थ्यांसाठी)
७. खालील टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) २०
(अ) क्रांतिक घटना तंत्र
(ब) उमदेवारी प्रशिक्षण
(क) कार्य गुणधर्म सिद्धांत (Job characteristic Theory)
(ड) स्वयंचलित कार्यगट
(इ) अभिजात Hawthone अभ्यास
(ई) वस्तूची किंमत ठरविणे